

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 136. Num Judæi possint esse legatarii, & institui hæredes à Christianis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

nimia cum iis conversatione, dum parentes ex amore proliſ sæpius eam, ejusque nutricem & domum invifant, & ſic familiaritatem contrahant. Unde etiam ait Sanch. *l. c. num. 19.* quod ſi dicti infantes extra domum paternam ita nutrice poſſent, ut caveretur familiaritas cum Judæis, id licitum ſit. Sed adhuc altera ratio urget.

Quæſt. 134. An liceat Chriſtianiſ vendendo, emendo, contractus celebrare cum Judæis?

Resp. Affirmative Conſtat. *in ſingul. v. ſocietas.* Marquard. *de Judæis. p. 1. c. 5.* Sanch. *l. c. n. 33.* Ricciul. *l. c. l. 2. c. 42. à princ.* (ubi etiam *num. 3.* extendit id, ut contrahere poſſit cum Eccleſia) & alii, quos citat, & ſequitur Barboſ. *in c. poſtulaſti h. t. n. 5.* eſtque ratio, quia id in nullo jure prohibutum, conſeſſum autem intelligitur, quod expreſſè non prohibetur. *Gloſſ. in c. inter corporalia. de tranſlat. Epifc. v. non invenitur. arg. c. poſt miſerabilem. de uſur.* Modò tamen vendendi & emendi cauſa non ingrediantur Judæi domus Chriſtianiſ, aut hi illorum, idque vitanda familiaritatis gratia. Sanch. *l. c. num. 23.* Azor. *l. c. q. 4. Pirh. n. 8.*

Quæſt. 135. Num Judæi fungi poſſint officio publico, & capaces ſint jurisdictionis inter Chriſtianiſ, & quid de hoc quò ad Neophytoſ?

1. **R**esp. Primò nulli Judæo committi poteſt officium publicum inter Chriſtianiſ, ut conſtat ex *c. cum ſit. h. t.* ubi hujus duplex assignatur ratio hiſ verbis: *Cum ſit nimis abſurdum, quòd blaſphemus Chriſti in Chriſtianiſ vim poteſtatis exercent.* & infra: *Quoniam ſub tali prætextu Chriſtianiſ ſine plurimum inſenſi: Item ex c. nulla. diſt. 54.* ubi refertur Concilium Toletanum III, expreſſè ſic ſtatuens, ut nullus Judæus in Chriſtianiſ ullum officium vel poteſtatem exercent. Idemque innovatur & de novo prohibetur, ſtatuiturque, quòd ſi quis illis tale officium publicum commiſerit, per concilium provinciale quotannis celebrandum monitione prævia compeſcatur, & tali officiali (ſcilicet Judæo) communiſ in commerciis & aliis Chriſtianiſ denegetur, donec reſtituerit, quidquid occasione talis officii à Chriſtianiſ acquiſivit, convertendum in uſus pauperum ſecundum providentiam Epifcopi, & officium ipſum cum pudore dimittat, quod irreverenter adſumſit &c. Item conſtat ex *c. ex ſpeciali. h. t.* ubi Gregor. IX. mandat duobus Epifcopis, ut Regem Portugalliæ moneant & inducant, ne in officiis publicis Judæos præficiat Chriſtianiſ. Item conſtat ex *L. ult. c. de Judæis.* Per quam arcentur Judæi ab omni honore, dignitate & adminiſtratione publica, correctà per eam *L. generaliter. ff. de decurſionibus.* Sed neque ſolùm ab officiis publicis, ſed etiam à quolibet officio & commercio, per quod Chriſtianiſ aliquod inferri poſſit gravamen, arcendi. Ut cum Abb. *in cit. c. ex ſpeciali n. 1.* Pirh. *h. t. n. 12.* an verò Judæus inter Chriſtianiſ eſſe poſſit Notarius, Procurator, Advocatus, Doctor, Arbitrator, aut conſequi alium patriæ honorem, videndum apud Ricciul. *l. c. c. 22. 23. 24. 25. 26. 27.* ad quem remittit Barboſ. *in c. Judæi. h. t. n. 11.* Poſſe tamen Judæos eſſe Gabellarios ſeu recipere gabellas, reditus etiam regulares &c. ſibi fortè locatos aut venditos, non tamen illos per ſe aut alium ab iis conſtitutum exigere, ſed per alium fidelem Chriſtianiſ.

R. P. Leur. Jur. Can. Libr. V.

num à Rege vel Domino terræ ad hoc deputatum, fatiſ conſtat ex *cit. c. ex ſpeciali.* & ita tenent Abb. *ibid. n. 2.* Barboſ. *num. 7.* ubi etiam in ſpecie, quòd Judæus aliter nequeat eſſe Gabellarius jurium ſiſcælium, pro quo citat Gutt. *de gabell. q. 132. num. 5.* uti nec ratiocinarius civitatis, pro quo citat Bart. *in l. 1. ff. de off. Praſ. urb. & Garc. de expenſ. t. 24. n. 26.* Verùm hoc poſtremum ex eo capite; quia id eſt officium ſeu munus publicum. De cætero

2. **R**esp. Secundò generaliter: Judæus nulliſ profuſus jurisdictionis inter ſeu in Chriſtianiſ eſt capax. Bart. *in rub. ff. de Juſt. & jure n. 1.* ibique Jaſon. *n. 2. & 8.* Alex. *l. 5. conſ. n. 75.* Roland. *l. 2. conſ. 35. n. 41.* & aliis, quos citat & ſequitur Barboſ. *in cit. c. ex ſpeciali. num. 2.* idque ſive jurisdictio ſit ordinaria, ut Fulgoſ. *in L. ſin. c. de poſtulando.* Alex. Barboſ. *ll. cit. Pirh. n. 12.* ſive ſit delegata, ut ſignatè Ricciul. *l. c. l. 2. c. 22. num. 1. & 5.*

3. **R**esp. Tertio: Præſcindendo à legibus ſpecialibus regnorum quorundam, videtur affirmandum poſſe Neophytoſ ſive ex Judæis, ſive ex Saraceniſ aliſque Paganis converſos promoveri ad officia publica, dum in jure publico nihil in contrarium ſtatuitur; & ita tenet Ricciul. *in tract. de Neophyſis. c. 3.* licet addat *num. 12.* Chriſtianiſ veterem in honoribus conſequendis præferendum Neophyto. Rip. *in c. eam. tr. de reſcript. num. 32.* & Avendan. *de exec. mandati. p. 1. c. 19. n. 20.* de cætero teſte Barboſ. *in c. ex ſpeciali. n. 6.* in regno Caſtellæ; non quidem ab omnibus officiis publicis, à certis tamen (quæ ibidem enumerat) arcentur Neophyti. In Regno Portugalliæ verò eodem teſte non ſolum Neophyti, ſed nec veterani Chriſtianiſ, originem ex Judæis, ſive ex Saraceniſ trahentes ad ulla officia publica admittuntur, ſuntque inhables ad Canonicatus & dignitates in Cathedralibus, & principales in Collegiatis aliæque beneficia curam animarum habentia intra ſeptimam generationem ex Apoſtolica conſtitutione Clem. VIII. alteraque ejus ampliatiſ Pauli V. de quibus Barb. *de offi. & poteſtat. Epifc. p. 1. tit. 3. Gl. 7. n. 30.*

Quæſt. 136. Num Judæi poſſint eſſe legatarii, & inſtituti hæredes à Chriſtianiſ?

Resp. Illicitum eſt Chriſtianiſ teſtamento legare quid Judæis, multòque magis illos inſtituere hæredes. *l. 1. c. de Judæis. v. permittuntur.* Reiffenſt. *h. t. num. 17.* cum communi.

Quæſt. 137. Num Judæus inter Chriſtianiſ habere poſſit bona ſtabilia?

Resp. Judæi non tantùm rerum dominia habere poſſunt, deque illis tam inter vivos, quàm mortis cauſa diſponere liberè & quocunq; deſuper tam inter ſe, quàm cum Chriſtianiſ contractus celebrare. Minſing. *centur. 5. obſerv. 6.* Alex. *vol. 3. conſ. 71.* Reiffenſt. *h. t. n. 21.* ſed & bona ſtabilia inter Chriſtianiſ poſſidere. *c. quando. de uſur. c. de ſervis. de decimis.* Pirh. *h. t. n. 27.* Innoc. *in c. quod ſuper de voto. n. 4.* Roman. *conſ. 489.* Barboſ. *in c. Judæi. n. 5.* Ricciul. *l. c. l. 2. c. 29. n. 1.* qui *num. 2.* extendit idipſum ad bona Eccleſiæ habita in emphyteuſin, & limitat *num. 4.* ita ut Judæi in ſtatu Eccleſiaſtico ea poſſidere nequeant ex ſpeciali conſtit. Pauli V. *in ordin. 3.*

Quest. 138. An instituire possint actiones, & coram quo.

Resp. Possunt instituire & recipere actiones, cum recepti alicubi fruuntur jure aliorum civium, Minling. Alex. Reiffenst. *ll. cit.* sed non nisi coram Judice Christiano cum Christianis litigare compelluntur, sive sint actores, sive rei, juxta *L. si qua. c. b. t.*

Quest. 139. An filius Judæi conversus & baptizatus succedat patri in bonis jure hereditario.

Resp. Affirmativè; retinet enim jura successionis erga parentes, & reliquos non secus ac prius, Tiraq. *de jure primog. a. 66. n. 4. Nav. conf. 5. tit. de restam. Marquard. de Judæis. p. 3. c. 2. num. 12. Ricciul. l. c. c. 29. n. 9. & 10. Barb. in c. Judæi. h. t. n. 5. juxta §. 1. Instit. de legit. patr. tutel. idque, tum quia jura sanguinis vel naturalia sunt indelebilia, *L. jura sanguinis. ff. de reg. jur. L. jus agnationis. ff. de pactis.* tum quia dignitas adeptæ per baptismum non debet filium reddere deterioris conditionis, quam fuit ante baptismum, sed dignioris, AA. cit. unde conversus ad fidem, ob conversionem prætextu ingratitude, à parentibus exhereditari nequeunt, Gl. in *Can. Judæi. c. 1. q. 4. v. fideles. Surtus de alim. tit. 7. q. 1. n. 44. Ricciullus l. c. Barb. l. c. n. 3. quin & talis filius potest à patre petere alimenta, & filia dotem, Ricciul. n. 16. Barb. n. 4. dum etiam in genere constitutum, ut Judæi & Saraceni ad fidem conversi, nullatenus suis juribus & possessionibus spoliarentur, & spoliati beneficium plenum restitutionis in integrum percipiant, & si secus fiat, Principibus seu Magistratibus injungitur sub pœna excommunicationis, ut partem hereditatis, & omnium bonorum suorum eis integra faciant exhiberi & restitui, Pirh. num. 27. juxta *est. c. Judæi. quin & non solum per Extrav. dignum inter communes. h. t.* conversi ad fidem liberantur, & defenduntur ab injuriis & molestiis in suis bonis, ut sic de servitute ad libertatem transisse se percipiant, ne redire ad pristinam perfidiam prætextu mendicitatis compellantur: verum etiam referente Pirh. n. 28. per constitut. Pauli III. quæ incipit: *Cupientes;* Judæis ad fidem conversis remittuntur omnia quæcumque bona, etiam ex usuris, aliisque illicito quæstu acquisita, modò personæ, quibus ea restituenda, sint incertæ, dum aliis etiam conversi injustè acquisita teneantur restituere iis, à quibus extorserunt, vel eorum hæredibus, aut si hi superstites non sint, in pauperes erogare, juxta *c. cum tu. de usuris. Gl. in citat. c. Judæi. v. possessionibus. Abb. ibid. n. 1. Pirh. 27. insuper eorum filii baptizati per baptismum liberantur à potestate patria, & fiunt sui juris, Gl. in *c. Judæorum. 28. q. 1. v. eodem Pirh. l. c. &c.****

Quest. 140. Num licitè Judæorum Cæmeteria violari possint, & quæ cavolantium pœna.

Resp. Ad primum negativè cum Barb. in *c. sicut Judæi. n. 1.* citatisque ab eo quamplurimis, juxta quod prohibetur id hisce expressis. *cit. e. nemo Cæmeterium Judæorum mutilare, (hoc est, perumpere vel destruere) aut invadere, sive obtentu pecunia humata seu sepulta corpora effodere audeat, (alioquin Cæmeterii violati tenebitur, L. Prætor ait. §. si quis. ff. de sepulch. viol. Gl. in cit. C. sicut. v. effodere.) si quis vero contra hoc decretum præsumpserit honoris (seu dignitatis, si quam habeat,*

& officii sui periculum, seu salutem patiatur, aut excommunicetur, nisi condignè satisfecerit. Ac proinde in optione Judicis erit, quam ex istis penis velit reo imponere, si noluerit satisfacere, nimirum vel pœnam privationis, vel excommunicationis, si autem voluerit satisfacere, neutrà harum pœnarum puniendus; ita Gl. *in cit. c. sicut. Abb. ibid. in fin. Pirh. n. 25.*

Quest. 141. Num Principes Christiani subjectos sibi Judæos, Saracenos, alios, que infideles cogere possint ad fidem vel baptismum, aut eorum infantes iisdem invititis curare baptizari.

1. Resp. Ad primum: Non licet eos ad hoc cogere directè, S. Ambros. *serm. 13. in Psal. 118. D. Tho. 2. 2. q. 100. a. 8. Suar. de fide. d. 18. f. 1. & 9. Del Bene de offic. inquisit. p. 2. d. 230. f. 8. Gontz. in cit. c. sicut. n. 5. Barb. ibid. num. 1. & 2. citatis pluribus aliis, cum communi Theologorum & Canonistarum juxta claros textus, *Can. ad fidem. caus. 3. q. 5. c. sicut Judæi. h. t. Can. de Judæis. dist. 45.* ubi etiam ratio adjungitur hisce expressis: *non enim inviti salvandi sunt, sed volentes, ut integra sit forma justitiæ, sicut enim propria arbitrii voluntate serpenti obediens perit, sic vocante se gratiâ Dei propria mentis conversione homo quisque credendo salvatur &c.* Adde, quòd talis coactio directâ fidem Christianam exofam, & de tyrannide suspectam redderet, & consequenter tales coacti, ut Barbof, non crederentur habere fidem Christi, quæ tamen in adulto ratione prædico requiritur ad baptismum validè suscipiendum. His, dum opponuntur exempla quorundam præclarissimorum & piissimorum Regum & Principum, ut apud Reiffenst. *h. t. n. 39.* Sifibuti Gothorum Regis, qui Judæos in Hispania, respuentes baptizati, turpiter decalvari, flagellis cædi, & eorum bonis fisco additis exilio puniri jussit, ut constare dicit ex *Conc. Tolitano 6.* dicendum hæc fuisse facti, & fortè zeli alicujus intemperantioris; iisque opponenda clara in contrarium jura, dum adducuntur quedam jura in speciem contraria, si sint juris civilis, ut *L. fin. C. de paganis,* ubi pagani renuentes baptizari confiscatione bonorum, & exilio puniri jubentur, & *L. cælicolarum. C. de Judæis,* quæ cælicolæ converti renuentes, iisdem atringuntur pœnis, quibus Hæretici, hi autem ad fidem Catholicam cogi possunt. Hæc, inquam, leges non curandæ, quia videntur contra per jus canonicum; si sint juris canonici intelligendæ de coactione indirectâ, quæ coactio variis modis fieri potest, v. g. promissione aut oblatione præmiorum, honorum, privilegiorum, officiorum remissione totali vel partiali onerum aliàs debitorum, vel pœnarum, quas aliàs promeriti; de quo vide D. Gregor. *L. 4. Epist. 6.* non tamen cogendi expulsionem eorum è territorio, aut subtractâ protectione, ad quod & ad quam semel suscepti; quia hæc foret coactio directâ, & consequenter injusta ad fidem, dum vel sic sine alia legitima causâ privarentur habitatione & protectione, quæ etiam eis manentibus infidelibus pacificè & sine scandalo viventibus promissa, sicque jure debita. Neque tamen etiam Judæus fugiens ad Christianos, petensque baptismum, confestim baptizandus, sed expectandum, donec voluntas ejus bene exploretur, & quâ causâ ac intentione petat baptismum, idòque statutum, *c. ne quod absit dist. 4. de consecrat. ut per dies 40. verteretur inter Christianos, antequam baptizetur.**